

Seat No. : _____

ZL-130

May-2014

M.Com., Sem.-II

407 : Financial Services

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

1. (અ) ડિપોઝીટરી એટલે શું ? ડિપોઝીટરી પ્રક્રિયા સમજાવો. 7
- અથવા**
- કેડિટ રેટીંગ એટલે શું ? કેડિટ રેટીંગ મેળવવાની પ્રક્રિયા સમજાવો.
- (બ) ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 4
- (i) નાણાંકીય સેવાઓની જરૂરિયાત સમજાવો.
- (ii) કસ્ટોડીયનના કાર્યો દર્શાવો.
- (iii) ફોરફેટિંગ (જપ્તી)નો ખ્યાલ સમજાવો.
- (ક) એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 3
- (i) ફેક્ટરીંગ એટલે શું ?
- (ii) NSDL નું પુરું નામ લખો.
- (iii) IPO ગ્રેડિંગ એટલે શું ?
2. (અ) રોકાણ બેંકિંગ એટલે શું ? રોકાણ બેંકસનાં કાર્યો અને પ્રકારો સમજાવો. 7
- અથવા**
- ભારતમાં ગૃહ નાણાંધિરાણ વિકાસ માટેની નીતિ અને પ્રોત્સાહન માટેના પગલાંની સમજૂતી આપો.
- (બ) ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 4
- (i) મર્ચન્ટ બેંક (વેપારી બેંક)ના કાર્યો લખો.
- (ii) ગૃહ ધિરાણના પ્રકારો દર્શાવો.
- (iii) રોકાણ બેંક અને વેપારી બેંક વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

- (ક) એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 3
- (i) લીડ વેપારી બેંકનો અર્થ સમજાવો.
- (ii) પુનઃગીરો લોન એટલે શું ?
- (iii) રાજીવ ગાંધી આવાસ યોજના (RAY) શું છે ?

3. (અ) અનુસૂચિત (શેડયૂલ) વેપારી બેંકનો ખ્યાલ અને તેનું માળખું સમજાવો. 7

અથવા

સામાન્ય વીમા એટલે શું ? વિવિધ પ્રકારના સામાન્ય વીમાની સમજૂતી આપો.

- (બ) ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 4
- (i) શાખ સર્જન એટલે શું ?
- (ii) સી.આર.આર. અને એસ.એલ.આર. સમજાવો.
- (iii) જીવન વીમાના લાભો દર્શાવો.

- (ક) એક-બે વાક્યોમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 3
- (i) બેંકની વ્યાખ્યા આપો.
- (ii) સૂક્ષ્મ ધિરાણ એટલે શું ?
- (iii) નાણાકીય સમાવેશ (ફાઈનાન્સિયલ ઈન્ફ્લૂઝન) કરવાની પ્રક્રિયા એટલે શું ?

4. (અ) મ્યુચ્યુઅલ ફંડ એટલે શું ? મ્યુચ્યુઅલ ફંડ યોજનાના વિવિધ પ્રકારોની સમજૂતી આપો. 7

અથવા

મ્યુચ્યુઅલ ફંડના રોકાણકારો માટે કરવેરાની કઈ અસરો છે ?

- (બ) ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 4
- (i) મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં રોકાણના લાભો દર્શાવો.
- (ii) મ્યુચ્યુઅલ ફંડના પુરસ્કર્તાની સમજૂતી આપો.
- (iii) ખુલ્લા અંતવાળી (ઓપન-એન્ડેડ) અને બંધ અંતવાળી (ક્લોઝ-એન્ડેડ) યોજનાઓ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

- (ક) એક-બે વાક્યોમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 3
- (i) ભારતનું પહેલું મ્યુચ્યુઅલ ફંડ એકમનું નામ જણાવો.
- (ii) લોડ (Load) એટલે શું ?
- (iii) NAV (ચોખ્ખું મિલકત મૂલ્ય) એટલે શું ?

5. નીચેના વિકલ્પોમાંથી સાચા જવાબોની પસંદગી કરો :

14

- (1) કઈ સેવાનો નાણાકીય સેવાઓમાં સમાવેશ થતો નથી ?
- (a) ગૃહ નાણા સેવા (b) વાહન નાણા સેવા
(c) રિપેરીંગ નાણા સેવા (d) પોર્ટફોલિયો સંચાલન
- (2) કઈ ક્રેડિટ-રેટિંગ એજન્સી ફક્ત નાના અને મધ્યમ એકમોનું રેટિંગ કરે છે ?
- (a) ICRA (b) SMERA
(c) CARE (d) CRISIL
- (3) ડિમેટ ટ્રાન્ઝેક્શનમાં કઈ પાર્ટી સંકળાયેલી નથી ?
- (a) ગ્રાહક (b) ડિપોઝિટરી
(c) કસ્ટોડિયન (d) રજીસ્ટ્રાર અને ટ્રાન્સફર એજન્ટ
- (4) નીચેના પૈકી કયું નાણાકીય સાધન મૂડી બજારનું નથી ?
- (a) ઈક્વિટી શેર (b) ટ્રેઝરી બિલ્સ
(c) પ્રેફરન્સ શેર (d) ઝીરો કુપન બોન્ડ
- (5) નીચેના પૈકી કઈ સેવા રોકાણ બેંકો આપતી નથી ?
- (a) જોડાણ-એકીકરણની સલાહ (b) પ્રવર્તકના નાણા સેવા સલાહકાર
(c) પ્લાન્ટ લે-આઉટની સલાહ (d) ખાનગી ઈક્વિટી શેરની સલાહ
- (6) ભરણાના બેંક તરીકે કામ કરવા માટે મર્યન્ટ બેંક પાસે ઓછામાં ઓછી કેટલી મૂડી જોઈએ ?
- (a) ₹ 2 કરોડ (b) ₹ 10 કરોડ
(c) ₹ 5 કરોડ (d) ₹ 25 કરોડ
- (7) જાહેર ભરણાનું કદ ₹ 50 કરોડ સુધી હોય તે લીડ વેપારી બેંક તરીકે કેટલી બેંકો રાખી શકાય ?
- (a) પાંચ (b) ચાર
(c) બે (d) ત્રણ
- (8) કઈ સમિતિની ભલામણથી 1990 પછી ખાનગીક્ષેત્રે નવી બેંકો સ્થપાઈ ?
- (a) મલ્હોત્રા સમિતિ (b) વર્મા સમિતિ
(c) નરસિંહ સમિતિ (d) ખાન સમિતિ

- (9) હાઉસિંગ ડેવલપમેન્ટ ફાઇનાન્સ કોર્પોરેશન કયા મુખ્ય ઉદ્દેશ સાથે સ્થપાયું હતું ?
- (a) આર્થિક વિકાસ માટે
(b) નાણાકીય ક્ષેત્રના વિકાસ માટે
(c) આવાસ મેળવવા માટે ધિરાણ પુરું પાડવા
(d) શહેરીકરણ માટે
- (10) કયા વર્ષમાં બેંક ડિપોઝીટને વીમા કવચ આપવામાં આવ્યું ?
- (a) 1971 (b) 1961
(c) 1981 (d) 1955
- (11) દરિયાઈ વીમાની સૌપ્રથમ શરૂઆત કરનાર
- (a) જીવન વીમા નિગમ (b) નેશનલ એસ્યોરન્સ કંપની
(c) ન્યુ ઈન્ડિયા એસ્યોરન્સ કંપની (d) ઓરિએન્ટલ ઈન્સ્યોરન્સ કંપની
- (12) મ્યુચ્યુઅલ ફંડના કેટલા ટ્રસ્ટીઓ પ્રવર્તકો સાથે જોડાયેલા ન હોવા જોઈએ ?
- (a) 40% (b) 67%
(c) 50% (d) 70%
- (13) યુનિટ ટ્રસ્ટ ઓફ ઈન્ડિયાની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
- (a) 1960 (b) 1962
(c) 1964 (d) 1966
- (14) સૌપ્રથમ ભારતના યુનિટ ટ્રસ્ટ દ્વારા વિદેશમાં દાખલ થયેલ મ્યુચ્યુઅલ ફંડનું નામ શું હતું ?
- (a) યુ.ટી.આઈ. ફંડ (b) ઈન્ડિયા ફંડ
(c) હિંદુસ્તાન ફંડ (d) બેસ્ટ ઈન્ડિયા ફંડ

Seat No. : _____

ZL-130

May-2014

M.Com., Sem.-II

407 : Financial Services

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. (A) What is Depository ? Explain the depository process. **7**

OR

What is Credit Rating ? Explain the process of obtaining credit rating.

(B) Write in brief : (Any two) **4**

(i) Explain the need of financial services.

(ii) State the functions of custodian.

(iii) Explain the concept of forfeiting.

(C) Answer in **one** or **two** lines only : (Any two) **3**

(i) What is factoring ?

(ii) Give the full form of NSDL.

(iii) What is IPO grading ?

2. (A) What is investment banking ? Explain functions and types of investment banks. **7**

OR

Explain policy initiative and measures to develop Housing Finance in India.

(B) Write in brief : (Any two) **4**

(i) Write functions of Merchant Bank.

(ii) State types of housing loan.

(iii) Explain the difference between Investment Bank and Commercial Bank.

- (C) Answer in **one** or **two** lines only : (Any **two**) 3
- (i) Explain meaning of Lead Merchant Bank.
 - (ii) What is Reverse-Mortgage Loan ?
 - (iii) What is Rajiv Gandhi Awas Yojana ?

3. (A) Explain the concept and structure of scheduled Commercial Bank. 7

OR

What is General Insurance ? Explain different types of General Insurance.

- (B) Write in brief : (Any **two**) 4
- (i) What is credit creation ?
 - (ii) Explain C.R.R. and S.L.R ?
 - (iii) State advantages of Life Insurance.

- (C) Answer in **one** or **two** lines only : (Any **two**) 3
- (i) Define Bank
 - (ii) What is Micro Finance ?
 - (iii) What is Financial Inclusion Process ?

4. (A) What is Mutual Fund ? Explain various types of Mutual Fund Schemes. 7

OR

Which are the tax implications for the Mutual Fund Investors ?

- (B) Write in brief : (Any **two**) 4
- (i) State the advantages of investing in Mutual Funds.
 - (ii) Explain sponsor of Mutual Fund.
 - (iii) Distinguish between open-ended and close-ended schemes.

- (C) Answer in **one** or **two** lines only : (Any **two**) 3
- (i) Name India's First Mutual Fund Organization.
 - (ii) What is Load ?
 - (iii) What is Net Asset Value (NAV) ?

5. Select the correct answer from following options :

14

- (1) Which service is not included in financial services ?
(a) Housing Finance Service (b) Vehicle Finance Service
(c) Repairing Finance Service (d) Portfolio Management
- (2) Which credit rating Agency, rating only small and medium enterprise ?
(a) ICRA (b) SMERA
(c) CARE (d) CRISIL
- (3) Which party is not involved in Demat Transactions ?
(a) The Customer (b) The Depository
(c) The Custodian (d) Registrar & Transfer Agent
- (4) Which of the following is not a financial instrument of capital market ?
(a) Equity shares (b) Treasury Bills
(c) Preference Shares (d) Zero coupon bonds
- (5) Which service is not provided by the investment – bank ?
(a) Mergers and Acquisitions Advise
(b) Promoters financing advisory service
(c) Plant lay-out advise
(d) Private-equity shares advise
- (6) How much minimum capital is required with Merchant Bank for working as Issue Banker ?
(a) ₹ 2 crore (b) ₹ 10 crore
(c) ₹ 5 crore (d) ₹ 25 crore
- (7) If the size of issue is upto ₹ 50 crores. How many banks are appointed as a lead merchant bankers ?
(a) Five (b) Four
(c) Two (d) Three
- (8) Which Committee have been recommended to establish new banks in private sector after 1990 ?
(a) Malhotra Committee (b) Verma Committee
(c) Narasimham Committee (d) Khan Committee

- (9) Housing Development Finance Corporation was established with the main objective of
- (a) economic growth
 - (b) growth of financial sector
 - (c) providing finance for acquiring house
 - (d) urbanization
- (10) In which year Bank Deposits had been given insurance protection ?
- (a) 1971
 - (b) 1961
 - (c) 1981
 - (d) 1955
- (11) Marine insurance was first time introduced by
- (a) Life Insurance Corporation
 - (b) National Assurance Co.
 - (c) New India Assurance Co. Ltd.
 - (d) Oriental Insurance Co.
- (12) How many trustees of Mutual Funds should not be connected with sponsors ?
- (a) 40 %
 - (b) 67 %
 - (c) 50 %
 - (d) 70 %
- (13) In which year U.T.I. was established ?
- (a) 1960
 - (b) 1962
 - (c) 1964
 - (d) 1966
- (14) What is the name of first off-shore mutual fund introduced by India ?
- (a) U.T.I. Fund
 - (b) India Fund
 - (c) Hindustan Fund
 - (d) Best India Fund
-